

WERSJA SKRÓCONA
STANDARDÓW OCHRONY WYCHOWANKÓW
SPECJALNEGO OŚRODKA
SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO NR 2
W GDAŃSKU

**Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia
lub posiadania informacji o krzywdzeniu wychowanka przez pracownika, innego
dorosłego, rodzica, innego wychowanka**

1. Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia wychowanka przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców wychowanka, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym dyrektora, koordynatora i wychowawcę oraz sporządza protokół interwencji. Formularz protokołu stanowi załącznik nr 8 „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w SOSW Nr 2”.
2. W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia wychowanka przez pracownika koordynator lub dyrektor niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, zawiadamia policję i podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z Kartą Nauczyciela, Kodeksem Pracy, ogólnymi przepisami prawa).
3. W każdym z przytoczonych przypadków wychowanek zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa szkolnego, wychowawcy oddziału i innych specjalistów wg potrzeb. W przypadku ucznia nie komunikującego się werbalnie koordynator, wychowawca lub pracownik, który wszczął procedurę interwencji powiadamia nauczyciela specjalistę, stosującego np. komunikację alternatywną lub zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.
4. Koordynator zawiadamia rodziców o incydencie, informuje o stanie wychowanka np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec wychowanka.
5. W przypadku podejrzenia, że życie wychowanka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998, a następnie informuje koordynatora, dyrektora i rodziców oraz uzupełnia wymieniony w punkcie 1 dokument.
6. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji. Szkoła obejmuje wychowanka i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
7. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia wychowanka, koordynator, w porozumieniu z dyrektorem, organizuje spotkanie z rodzicami wychowanka w obecności: koordynatora, psychologa i pracownika, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację wychowanka. Ze spotkania sporządza się

notatkę. Formularz notatki stanowi załącznik nr 4 „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w SOSW Nr 2”.

8. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, koordynator i dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę Niebieskiej Karty).
9. Koordynator we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z wychowankiem przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
10. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez Ośrodek, mimo trudnej sytuacji wychowanka, koordynator lub dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioskuje o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje wychowanka pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
11. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony wychowanków, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.
12. W sytuacji, gdy rodzice wychowanka, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy z Ośrodkiem, dyrektor lub koordynator, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

Procedura bezpiecznego korzystania z sieci Internet, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

1. SOSW Nr 2 zapewniając wychowankom dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści, wyznaczając osoby odpowiedzialne.
2. W SOSW Nr 2 prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci Internet.
3. Wychowankowie korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie Ośrodka pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych zawarte są w Statucie SOSW Nr 2, o czym każdy wychowanek i rodzic zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.
4. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:
  - a. zgłaszając problem koordynatorowi, rodzicom, po ocenie sytuacji przez koordynatora i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny),
  - b. sporządzając protokół interwencji (formularz protokołu stanowi załącznik nr 8 „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w SOSW Nr 2”),
  - c. tworząc zespół nauczycieli i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu wychowankowi (a także wychowankowi będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami ww. wychowanków oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb),
  - d. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców wychowanek podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, koordynator i dyrektor, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny),
  - e. podejmując działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem uczniów w sieci Internet, cyberprzemocą we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Procedura ochrony wizerunku i danych osobowych wychowanków

1. Dane osobowe wychowanka podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).
2. SOSW Nr 2 przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych wychowanków.
3. Wymagana jest pisemna zgoda rodziców wychowanków na robienie/publikowanie zdjęć, nagrań.
4. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

Procedura monitorowania i weryfikowania standardów ochrony małoletnich

1. Wprowadzanie i realizacja standardów ochrony wychowanków przed krzywdzeniem powinna być monitorowana przez wszystkich pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem zespołu ds. procedur ochrony wychowanków przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony m.in. poprzez obserwację, badania ankietowe, umożliwienie społeczności Ośrodka przekazywanie informacji w sposób poufny i zaufany (np. oprócz informowania każdego pracownika, wprowadzenie dyżurów koordynatora, w tym telefonicznych, skrzynki na informacje, umożliwieniu przekazywania informacji poprzez wyznaczony adres e-mail).
2. Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb SOSW Nr 2) i obowiązkowej weryfikacji co 2 lata.
3. Weryfikację przeprowadza zespół ds. przestrzegania standardów ochrony wychowanków, który ustala:
  - a. sposoby weryfikacji (np. badania ankietowe – formularz ankiety stanowi załącznik nr 7 „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w SOSW Nr 2”, wywiad, rozmowy, uwzględnione wnioski z monitorowania),
  - b. terminy jej przeprowadzenia, we współpracy z pracownikami, wychowankami i rodzicami, a także innymi osobami, instytucjami (wg potrzeb),
  - c. wnioski z przeprowadzonej weryfikacji (które powinny zostać udokumentowane pisemnie i przedstawione pracownikom, wychowankom, rodzicom) stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.
4. Zmodyfikowane dokumenty zostają zamieszczone na stronie internetowej SOSW Nr 2, w holu głównym przy wejściu do budynku, przedstawione pracownikom, wychowankom i rodzicom, co zostaje udokumentowane w sposób przyjęty przez dyrektora SOSW Nr 2.

Procedura reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między wychowankami

1. Wychowanek, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym wychowanków SOSW Nr 2 zgłasza ten fakt każdemu pracownikowi Ośrodka lub koordynatorowi.
2. Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu. Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu koordynatora i dyrektora oraz rodziców wychowanka, sporządza protokół interwencji. Formularz protokołu stanowi załącznik nr 8 „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w SOSW Nr 2”.
3. Zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z wychowankiem podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań wychowanków we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.
4. Jeżeli dyrektor SOSW Nr 2 we współpracy z koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających wychowankom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną dziecka.
5. Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia wychowanka, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami wychowanka (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty wychowanek). O objęciu wychowanka, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego wychowanka i ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla niego, zostają na odrębnym spotkaniu powiadomieni jego rodzice.
6. W przypadku braku współpracy rodziców wychowanka podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego wychowanka, z Ośrodkiem – dyrektor SOSW Nr 2 we współpracy z koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).
7. SOSW Nr 2 prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione w programie wychowawczo-profilaktycznym Ośrodka) w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia wychowanków.

Procedura zapewnienia bezpiecznych relacji między wychowankiem a pracownikami

1. Pracownicy SAOSW Nr 2 posiadają wiedzę i niezwłocznie reagują na czynniki ryzyka krzywdzenia wychowanków.
2. W związku z dostrzeżeniem czynników ryzyka pracownik niezwłocznie informuje dyrektora, koordynatora, rodziców i zostaje wdrożona Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu wychowanka.
3. Każdy pracownik:
  - a. docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie wychowanka,
  - b. nie stosuje żadnej z form przemocy, nie faworyzuje nikogo,
  - c. ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji wychowanka,
  - d. nie nawiązuje żadnych relacji romantycznych, seksualnych ani innych o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie wychowankom nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych).
  - e. reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec wychowanka.
4. Kontakt z dziećmi i młodzieżą powinien mieć miejsce wyłącznie w godzinach pracy i powinien dotyczyć spraw edukacyjnych i wychowawczych:
  - a) pracownik nie może spotykać się z dziećmi i młodzieżą w miejscu swojego zamieszkania,
  - b) pracownik nie kontaktuje się z dziećmi i młodzieżą przez prywatne kanały komunikacji (telefon, e-mail, komunikatory),
  - c) pracownik w sprawach dotyczących dzieci i młodzieży może kontaktować się wyłącznie z ich rodzicami lub opiekunami z wykorzystaniem ustalonych wcześniej kanałów komunikacji,
  - d) w razie konieczności skontaktowania się z wychowankiem poza godzinami pracy, poza terenem SOSW Nr 2, pracownik o zdarzeniu niezwłocznie informuje dyrektora SOSW Nr 2 oraz rodziców lub opiekunów.
5. Pracownicy monitorują sytuację i udzielają wsparcia:
  - a. wychowankowi, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzenie, jego rodzinie,
  - b. innym wychowankom będącymi świadkami przemocy,
  - c. wychowankowi, który jest podejrzany o krzywdzenie lub krzywdził innego wychowanka.
6. Szczegółowe zasady postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia wychowanka zostały ujęte w Procedurze podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu wychowanka przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, innego wychowanka.